

KOMISJONI OTSUS,**12. juuli 2012,****millega kehtestatakse ajalehepaberile ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid***(teatavaks tehtud numbri C(2012) 4693 all)***(EMPs kohaldatav tekst)**

(2012/448/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 8 lõiget 2,

olles nõu pidanud Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel võib ELi ökomärgise anda toodetele, mille keskkonnamõju kogu toote olemusringi jooksul on väike.
- (2) Määruses (EÜ) nr 66/2010 on sätestatud, et ELi ökomärgise andmise konkreetsed kriteeriumid kehtestatakse tooterühmade kaupa.
- (3) Kuna ajalehepaberi tootmises tarbitakse märkimisväärses koguses energiat, puitu ja kemikaale ning sellega võivad kaasneda keskkonnakahju või loodusvarade kasutamise seotud riskid, on asjakohane kehtestada tooterühmale „ajalehepaber” ELi ökomärgise andmise kriteeriumid.
- (4) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on vastavuses määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 16 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Tooterühma „ajalehepaber” kuulub paberimassist valmistatud ning ajalehtede ja muude trükiste valmistamiseks kasutatav paber.
2. Tooterühma „ajalehepaber” ei kuulu koopia- ja joonestuspaber, termopaber, fotopaber ja isekopeeruv paber, jõu- ja pakkepaber ega lõhnastatud paber.

Artikkel 2

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „ajalehepaber” – peamiselt ajalehtede trükkimiseks kasutatav paberimassist ja/või taaskasutatud paberist valmistatud paber massiga 40–65 g/m²;
- 2) „taaskasutatav kiud” – kiud, mis on eraldatud jäätmevoost tootmisprotsessis või mis on tekkinud asjaomast toodet lõpptarbijana kasutatavates kodumajapidamistes, äri- ja töösutsettevõtetes ning asutustes ja mida ei ole võimalik ette nähtud otstarbel enam kasutada.

Artikkel 3

Selleks et ajalehepaberile saaks anda ELi ökomärgise määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel, peab see kuuluma käesoleva otsuse artiklis 1 kindlaks määratud tooterühma ja vastama käesoleva otsuse lisas sätestatud kriteeriumidele ning hindamis- ja kontrollinõuetele.

Artikkel 4

Tooterühmale „ajalehepaber” kehtestatud kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded kehtivad kolm aastat alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 5

Haldusotstarbel antakse tooterühmale „ajalehepaber” koodnumber „037”.

Artikkel 6

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 12. juuli 2012

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Janez POTOČNIK

⁽¹⁾ ELT L 27, 30.1.2010, lk 1.

LISA

RAAMISTIK**Kriteeriumide eesmärk**

Kriteeriumide eesmärk on eelkõige suurendada ressursitõhusust, edendades paberi ringlussevõttu, vähendades toksiliste või eutrofeerivate ainete heidet vette ning energiakasutusega seotud keskkonnakahjusid ja riske (üleilmne soojenemine, hapetumine, osoonikihi kahanemine, taastumatute ressursside ammendumine) tänu energiatarbimise ja sellega seotud õhkuheite vähendamisele ning vähendada ohtlike kemikaalide kasutamise seotud keskkonnakahju ja riske ning rakendada metsade kaitseks säästva majandamise põhimõtteid.

KRITEERIUMID

Kriteeriumid on kehtestatud iga järgmise aspekti kohta:

- 1) vette- ja õhkuheide;
- 2) energiatarbimine;
- 3) kiud: säästev metsamajandamine;
- 4) ohtlikud keemilised ained;
- 5) jäätmekäitlus;
- 6) kasutuskõlblikkus;
- 7) ökomärgisel esitatav teave.

Ökoloogilised kriteeriumid hõlmavad paberimassi tootmist, sh kõiki toiminguid alates esmase puidukiu või taaskasutatava tooraine jõudmisest tootmiskohta kuni paberimassi väljaviimiseni tootmiskohast. Paberitootmise ökoloogilised kriteeriumid hõlmavad kõiki toiminguid alates kiumassi lagundamisest (taaskasutatava paberi lagundamine) kuni paberi rullidesse kerimiseni.

Need kriteeriumid ei hõlma järgmist tegevust:

- 1) paberimassi, paberi või tooraine transport ja pakkimine;
- 2) paberi ümbertöötlemine.

Hindamis- ja kontrollinõuded

Iga kriteeriumi juures on esitatud konkreetsed hindamis- ja kontrollinõuded.

Kui taotlejalt nõutakse kõnealustele kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks deklaratsioonide, dokumentide, analüüside, katseprotokollide või muude tõendite esitamist, võivad tõendusmaterjalid pärineda vastavalt vajadusele taotlejalt ja/või tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnija(te)lt.

Lisaks iga kriteeriumi puhul esitatud katsemeetodile võib vajaduse korral kasutada ka muid katsemeetodeid, kui nende samaväärsust kinnitab taotlust hindav pädev asutus.

Võimaluse korral tehakse katsed standardi EN ISO 17025 nõuetele vastavates või samaväärsetes laborites.

Vajaduse korral võivad pädevad asutused nõuda täiendavaid dokumente ja teha sõltumatuid kontrolle.

ELI ÖKOMÄRGISE KRITEERIUMID**1. kriteerium – vette- ja õhkuheide**

- a) Keemiline hapnikutarve (KHT), väävel (S), NO_x fosfor (P)

Kõigi nende parameetrite puhul väljendatakse paberimassi ja paberi tootmisega seotud õhku- ja/või vetteheide punktides (P_{KHT}, P_S, P_{NO_x}, P_P) järgmiselt.

Ükski näitaja (P_{KHT}, P_S, P_{NO_x} või P_P) eraldi ei tohi olla suurem kui 1,5.

Punktisumma (P_{kokku} = P_{KHT} + P_S + P_{NO_x} + P_P) ei tohi ületada 4,0.

P_{KHT} arvutatakse järgmiselt (P_S , P_{NO_x} ja P_P arvutatakse täpselt samamoodi).

Iga kasutatud paberimassi i-ga seotud mõõdetud KHT-heitkogused ($KHT_{paberimass, i}$) väljendatud kilogrammides ühe tonni õhkuiva materjali kohta) kaalutakse vastavalt kasutatud paberimassi osale (tonni õhkuiva paberimassi kasutatud paberimassi, i kohta). Seejärel liidetakse paberimassiga seotud kaalutud KHT-heide paberitootmisega seotud mõõdetud KHT-heittega ning saadakse KHT koguheide (KHT_{kokku}).

Paberimassitootmise puhul arvutatakse KHT kaalutud võrdlusväärtus samamoodi iga kasutatud paberimassi kaalutud võrdlusväärtuste summana, millele lisatakse paberitootmisega seotud võrdlusväärtus, et saada KHT üldine võrdlusväärtus ($KHT_{võrdlus, kokku}$). Tabelis 1 on esitatud iga kasutatud paberimassiliigiga ja paberi tootmisega seotud heide võrdlusväärtused.

Lõpuks jagatakse KHT koguheide KHT üldise võrdlusväärtusega järgmise valemi kohaselt:

$$P_{KHT} = \frac{KHT_{kokku}}{KHT_{võrdlus, kokku}} = \frac{\sum_{i=1}^n [paberimass, i \times (KHT_{võrdlus, paberimass, i})] + KHT_{paberimassin}}{\sum_{i=1}^n [paberimass, i \times (KHT_{võrdlus, paberimass, i})] + KHT_{võrdlus, paberimassin}}$$

Tabel 1

Paberimassiliikidega ja paberi tootmisega seotud heide võrdlusväärtused

Paberimassi liik / paber	Heide (kg ühe tonni õhkuiva materjali kohta)			
	KHT võrdlus	S võrdlus	NO _x võrdlus	P _{võrdlus}
Pleegitatud keemiline paberimass (muu kui sulfit)	18,0	0,6	1,6	0,045
Pleegitatud keemiline paberimass (sulfit)	25,0	0,6	1,6	0,045
Pleegitamata keemiline paberimass	10,0	0,6	1,6	0,04
Keemiliselt töödeldud termomehhaaniline paberimass (CTMP)	15,0	0,2	0,3	0,01
THK/puidumass	3,0	0,2	0,3	0,01
Taaskasutatavast kiust saadud paberimass	2,0	0,2	0,3	0,01
Paber (vabrikute puhul, kus paberimassi ei valmistata ja kus kogu kasutatav paberimass ostetakse sisse)	1	0,3	0,8	0,01
Paber (muud vabrikud)	1	0,3	0,7	0,01

Tabelis 1 esitatud pleegitatud keemilise paberimassi (muu kui sulfit) $P_{võrdlus}$ -väärtus võib erandjuhul olla kuni 0,1, kui tõendatakse, et kõrgem P tase on tingitud loodusliku P sisaldusest puidumassis.

Kui tehases koostoodetakse soojust ja elektrienergiat, tuleb elektrienergia tootmisel tekkinud S- ja NO_x-heide lahutada heide kogusummast. Elektrienergia tootmisel tekkinud heide osatähtsuse võib arvutada järgmise valemi abil:

$$2 \times (\text{MWh(elekter)}) / [2 \times \text{MWh(elekter)} + \text{MWh(soojus)}]$$

Elekter selles võrrandis tähendab koostootmisjaamas toodetud elektrienergiat.

Soojus selles võrrandis tähendab soojust, mis kantakse elektrijaamast üle paberimassi või paberi tootmiseks.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab üksikasjalikud arvutused, mis näitavad vastavust sellele kriteeriumile, ja asjakohased tõendavad dokumendid, kaasa arvatud katseprotokollid järgmistel meetoditel tehtud katsete kohta: KHT: ISO 6060; NO_x: ISO 11564; S (oksüdeeritud vormis): EPA nr 8; S (reduktseeritud vormis): EPA nr 16A; S sisaldus naftasaadustes: ISO 8754; S sisaldus kivisöes: ISO 351; P: EN ISO 6878, APAT IRSA CNR 4110 või Dr Lange LCK 349.

Tõendavates dokumentides esitatakse mõõtmiste sagedus ning KHT, S ja NO_x punktide arvutus. Arvutamisel võetakse arvesse kõiki paberimassi ja paberi tootmisega, sealhulgas auru genereerimisega väljaspool tootmiskohta seotud S- ja NO_x-heiteid, välja arvatud elektrienergia tootmisega seotud heited. Muu hulgas mõõdetakse utilisaatorkateldest, lubjapõletusahjust, aurukateldest ja tugevalõhjaliste gaaside põletusahjuste lähtuv heide. Arvesse võetakse ka difusioonheidet. Väävliühendite õhkuheite väärtuste deklareerimisel esitatakse andmed nii väävli oksüdeeritud kui ka redutseeritud vormide kohta (dimetüülsulfiid, metüülmerkaptaan, vesiniksulfiid jms). Arvesse võetakse ka naftasaadustest, kivisöest ja muudest teadaoleva väävliisaldusega väliskütustest soojuse tootmisega seotud väävliühendiheidet, kusjuures kõnealuse heite väärtuse võib mõõtmise asemel arvutada.

Vetteheidet mõõdetakse filtreerimata ja settimata proovidega pärast puhastamist kas vabrikus või avalikus veepuhastis. Mõõtmisperiood hõlmab 12kuulist tootmist. Uue või ümberehitatud tootmiskäitise puhul peavad mõõtmised hõlmama vähemalt 45 järjestikust käitise püsiva töö päeva. Mõõtmised peavad olema asjakohase katseseeria suhtes esinduslikud.

Kui integreeritud vabrikute puhul on paberimassi ja paberiga seotud heidet keeruline eraldi mõõta ning kui paberimassi ja paberi tootmise kohta on olemas üldine heiteväärtus, märgitakse paberimassi tootmisega seotud heiteks null ning paberi tootmisega seotud heide peab sisaldama nii paberimassi kui ka paberi tootmisel tekkivaid heitkoguseid.

b) Adsorbeeruvad orgaanilised halogeeniidid (AOX)

— Kuni 31. märtsini 2013 ei tohi ükski kasutatud paberimassi tootmisega seotud AOX-heide ühe tonni õhkkuiva paberimassi kohta ületada 0,20 kg.

— Alates 1. aprillist 2013 kuni käesolevas otsuses sätestatud kriteeriumide kehtivuse lõpuni ei tohi ükski kasutatud paberimassi tootmisega seotud AOX-heide ühe tonni õhkkuiva paberimassi kohta ületada 0,17 kg.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab katsearuanded järgmisel meetodil tehtud katsete kohta: AOX ISO 9562, samuti üksikasjalikud arvutused, mis näitavad vastavust sellele kriteeriumile, ja asjakohased tõendavad dokumendid.

Tõendavatesse dokumentidesse märgitakse mõõtmiste sagedus. AOXi mõõdetakse üksnes sellise tootmise puhul, kui paberimassi pleegitamiseks kasutatakse klooriühendeid. AOXi ei mõõdetata paberimassi mittevalmistavate paberitootmiskäitiste reovees, pleegitamata paberimassi tootvate käitiste reovees ega kloorivabu pleegitusaineid kasutavate käitiste reovees.

Mõõtmisi tehakse filtreerimata ja settimata proovidega pärast töötlemist kas vabrikus või avalikus veepuhastis. Mõõtmisperiood hõlmab 12kuulist tootmist. Uue või ümberehitatud tootmiskäitise puhul peavad mõõtmised hõlmama vähemalt 45 järjestikust käitise püsiva töö päeva. Mõõtmised peavad olema asjakohase katseseeria suhtes esinduslikud.

c) Süsinikdioksiid (CO₂)

Taastumatutest allikatest lähtuv süsinikdioksiidiheide ühe tonni toodetud paberi kohta, kaasa arvatud elektrienergia (käitisesisese või -välise) tootmisega seotud heide, ei tohi ületada 1 000 kg. Vabrikute puhul, kus paberimassi ei valmistata ja kogu kasutatav paberimass ostetakse sisse, ei tohi kõnealune heide ühe tonni toodetud paberi kohta ületada 1 100 kg. Heide arvutatakse paberimassi ja paberi tootmisega seotud heite kogusummana.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab üksikasjalikud arvutused, mis näitavad vastavust sellele kriteeriumile, ja asjakohased tõendavad dokumendid.

Taotleja esitab õhku paisatud CO₂-heite andmed. Lisatud on andmed paberimassi ja paberi valmistamisel kasutatud taastumatute kütuste kõikide allikate kohta, sealhulgas käitisesisese või -välise elektrienergiatootmisega seotud heide.

Kütustest lähtuva CO₂-heite arvutamisel kasutatakse järgmisi heitekoefitsiente.

Tabel 2

Kütus	CO ₂ fossiil heide	Ühik
Kivisüsi	96	g CO ₂ fossiil/MJ
Toornafta	73	g CO ₂ fossiil/MJ
Kütteõli 1	74	g CO ₂ fossiil/MJ
Kütteõli 2–5	81	g CO ₂ fossiil/MJ
Vedelgaas	66	g CO ₂ fossiil/MJ
Maagaas	56	g CO ₂ fossiil/MJ
Vörguelekter	400	g CO ₂ fossiil/kWh

Massibilansi arvutamise periood hõlmab 12kuulist tootmist. Uue või ümberehitatud tootmiskäitise puhul peavad arvutused hõlmama vähemalt 45 järjestikust käitise püsiva töö päeva. Arvutused peavad olema asjakohase katseseeria suhtes esinduslikud.

Selles tabelis võrguelektri kohta esitatud heitekoefitsienti (Euroopa keskmine) kasutatakse kõikidel juhtudel, välja arvatud siis, kui taotleja esitab dokumendid, milles määratakse kindlaks heitekoefitsiendi keskmine väärtus asjaomaste elektritarnijate puhul (lepinguliste tarnijate või riigi keskmine); sel juhul võib taotleja kasutada tabelis esitatud heitekoefitsiendi asemel viimati nimetatud keskmist väärtust.

CO₂-heite arvutamisel ei võeta arvesse taastuvatest energiaallikatest (!) toodetud energia kogust, mis on ostetud ja tootmisprotsessis ära kasutatud. Taotleja esitab asjakohased dokumendid selle kohta, et vabrik on kõnealust energiat tõepoolest kasutanud või selle sisse ostnud.

2. kriteerium – energiatarbimine

a) Elektrienergia

Paberimassi ja paberi tootmisega seotud elektrienergia tarvet väljendatakse punktides (P_E) järgmiselt kindlaks määratud viisil.

Punktide arv P_E e tohi olla üle 1,5.

P_E arvutatakse järgmiselt.

Arvutamine paberimassi tootmise puhul: iga kasutatud paberimassi i korral arvutatakse sellega seotud energiatarve (E_{paberimass, i} väljendatud kilovatt-tundides ühe tonni õhkuiva materjali kohta) järgmiselt:

$$E_{\text{paberimass, } i} = \text{käitises toodetud elekter} + \text{ostetud elekter} - \text{müüdüd elekter}$$

Arvutus paberi tootmise puhul: samamoodi arvutatakse paberi tootmisega seotud elektrienergiatarve (E_{paber}):

$$E_{\text{paber}} = \text{käitises toodetud elekter} + \text{ostetud elekter} - \text{müüdüd elekter}$$

Lõpliku punktide üldarvu (P_E) saamiseks liidetakse paberimassi ja paberi tootmisele vastavad punktid:

$$P_E = \frac{\sum_{i=1}^n [\text{paberimass, } i \times E_{\text{paberimass, } i}] + E_{\text{paber}}}{\sum_{i=1}^n [\text{paberimass, } i \times E_{\text{võrdlus, paberimass, } i}] + E_{\text{võrdlus, paber}}}$$

Kui integreeritud vabrikute puhul on paberimassi ja paberiga seotud energiatarvet keeruline eraldi mõõta ning kui paberimassi ja paberi tootmise kohta on olemas koguenergiatarve, märgitakse paberimassi tootmise energiatarveks null ning paberi tootmise energiatarve peab sisaldama nii paberimassi kui ka paberi tootmiseks vajalikku energiatarvet.

b) Kütus (soojus)

Paberimassi ja paberi tootmisega seotud kütusetarve väljendatakse punktides (P_F) järgmiselt kindlaks määratud viisil.

(!) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/28/EÜ (ELT L 140, 5.6.2009, lk 16) määratlusele.

Punktide arv P_F e tohi olla üle 1,5.

P_F arvutatakse järgmiselt.

Arvutamine paberimassi tootmise puhul: iga kasutatud paberimassi i korral arvutatakse sellega seotud kütusetarve ($F_{\text{paberimass}, i}$ väljendatud kilovatt-tundides ühe tonni õhkuiva materjali kohta) järgmiselt:

$$F_{\text{paberimass}, i} = \text{käitises toodetud kütus} + \text{ostetud kütus} - \text{müüdüd kütus} - 1,25 \times \text{käitises toodetud elekter.}$$

Märkus

1. Mehaanilise puidumassi puhul ei ole vaja arvutada $F_{\text{paberimass}, i}$ väärtust (ega selle osa P_F , paberimass väärtuses), välja arvatud juhul, kui see on kaubanduslik kuivatatud puidumass, mille kuivainesisaldus on vähemalt 90 %.
2. Müüdüd soojuste tootmiseks kasutatud kütusekogus lisatakse eespool esitatud võrrandis märgitud müüdüd kütusekogusele.

Arvutus paberi tootmise puhul: samamoodi arvutatakse paberi tootmisega seotud kütusetarve (F_{paber} väljendatud kilovatt-tundides ühe tonni õhkuiva materjali kohta):

$$F_{\text{paber}} = \text{käitises toodetud kütus} + \text{ostetud kütus} - \text{müüdüd kütus} - 1,25 \times \text{käitises toodetud elekter}$$

Lõpliku punktide üldarvu (P_F) saamiseks liidetakse paberimassi ja paberi tootmisele vastavad punktid:

$$P_F = \frac{\sum_{i=1}^n [p_{\text{paberimass}, i} \times F_{\text{paberimass}, i}] + F_{\text{paber}}}{\sum_{i=1}^n [p_{\text{paberimass}, i} \times F_{\text{võrdlus}, \text{paberimass}, i}] + F_{\text{võrdlus}, \text{paber}}}$$

Tabel 3

Elektrienergia ja kütuste puhul kasutatavad võrdlusväärtused

Paberimassi liik	Kütusetarve (kWh) ühe tonni õhkuiva materjali kohta		Elektrienergiatarve (kWh) ühe tonni õhkuiva materjali kohta	
	$F_{\text{võrdlus}}$		$E_{\text{võrdlus}}$	
	mitte-ök kpm	ök kpm	mitte-ök kpm	ök kpm
Keemiline paberimass	4 000	5 000	800	800
Termomehhaaniline paberimass	0	900	2 200	2 200
Puidumass (sh kiudpuidumass)	0	900	2 000	2 000
Keemiliselt töödeldud termomehhaaniline paberimass (CMTP)	0	1 000	2 000	2 000
Taaskasutatavast kiust saadud paberimass	300	1 300	450	550
Paberi liik	Kütus	kWh/tonn		Elektrienergia kWh/tonn
Ajalehepaberi liik		1 800		700

ök kpm = õhkuiv kaubanduslik paberimass

Hindamine ja kontroll (nüi elektrienergia kui ka kütuse puhul): taotleja esitab üksikasjalikud arvutused, mis näitavad vastavust sellele kriteeriumile, ja kõik asjakohased tõendavad dokumendid. Seega märgitakse esitatavate üksikasjade hulgas ka kogu elektrienergia- ja kütusetarve.

Taotleja arvutab kogu paberimassi ja paberi valmistamisel kasutatud sisendenergia (jaguneb soojusteks/kütusteks ning elektrienergiaks), kaasa arvatud taaskasutatavate paberijäätmete värviarastusel kasutatud energia. Energiatarbe arvutamisel ei võeta arvesse tooraine veoks, paberi katmiseks väljaspool paberimasinat ja pakendamiseks kulutatud energiat.

Kogu soojusenergia arvutamisel arvestatakse ka kõiki ostetud kütuseid. Võetakse arvesse ka käitises vedelike ning jääkide ja jäätmete (nt puidujäätmel, saepuru, vedelikud, paberijäägid, praakpaber) põletamisel regenereeritud soojusenergiat, samuti käitises elektrienergia tootmisel saadud soojust, kusjuures taotleja peab kogu soojusenergia arvutamisel arvesse võtma siiski ainult 80 % nendest allikatest pärinevast soojusenergiast.

Elektrienergia tähendab kogu ülekandevõrgust tootmiskäitisesse sisenevat ja seal toodetud elektrienergiat. Reovee puhastamiseks kasutatud elektrienergiat ei arvestata.

Kui elektrienergia kasutamisel soojusallikana tekib ka auru, arvutatakse auru moodustumissoojus, jagatakse see 0,8ga ja liidetakse kogu kütusetarbele.

Kui integreeritud tehaste puhul on paberimassi ja paberiga seotud kütuse (soojuse) kogust keeruline eraldi mõõta ning kui paberimassi ja paberi tootmise kohta on olemas kütuse (soojuse) kogused kokku, märgitakse paberimassi tootmisel kasutatavaks kütuse (soojuse) koguseks null ning paberi tootmisel kasutatav kütuse (soojuse) kogus peab sisaldama nii paberimassi kui ka paberi tootmiseks vajalikku kütuse (soojuse) kogust.

3. kriteerium – kiud: säästev metsamajandamine

Vähemalt 70 % (massiprotsentides) ajalehpaberi tootmiseks kasutatud kiust peab olema taaskasutatav kiud.

Esmasest kiust valmistatud tootel peab olema kehtiv säästva metsamajandamise ja järelevalvehela sertifikaat, mis on välja antud sõltumatu sertifitseerimissüsteemi, näiteks FSC, PEFC või muu samaväärse süsteemi kaudu.

Kui sertifitseerimissüsteemi kohaselt on lubatud kasutada toote või tootevaliku valmistamisel nii sertifitseeritud kui ka sertifitseerimata toorainet, ei tohi sertifitseerimata tooraine osakaal olla suurem kui 50 % kasutatava esmase kiu kogusest. Sertifitseerimata tooraine suhtes kohaldatakse kontrollisüsteemi, mis tagab, et tooraine on seadusliku päritoluga ning vastab kõikidele muudele sertifitseerimissüsteemiga sertifitseerimata tooraine suhtes kehtestatud nõuetele.

Säästva metsamajandamise ja/või järelevalvehela sertifikaate välja andvad sertifitseerimisasutused peavad olema akrediteeritud/tunnustatud kõnealuse sertifitseerimissüsteemi raames.

Taaskasutatava kiu sisalduse arvestus ei hõlma tootmisprotsessis tekkiva sellise materjali taaskasutamist, mida on võimalik samas tootmisprotsessis uuesti kasutada (ise toodetud või ostetud praakmaterjal).

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab asjakohased dokumendid paberimassi ja paberi tootmisel kasutatud kiu liigi, koguse ja päritolu kohta.

Esmase kiu kasutamisel peab toote kohta olema kehtiv säästva metsamajandamise ja järelevalvehela sertifikaat, mis on välja antud sõltumatu sertifitseerimissüsteemi, näiteks FSC, PEFC või muu samaväärse süsteemi kaudu. Kui toode või tootevalik sisaldab sertifitseerimata toorainet, tuleb tõendada, et sertifitseerimata tooraine osakaal on alla 50 % ning et selle suhtes kohaldatakse kontrollisüsteemi, mis tagab, et tooraine on seadusliku päritoluga ning vastab kõikidele muudele sertifitseerimiskavaga sertifitseerimata tooraine suhtes kehtestatud nõuetele.

Taaskasutatava kiu protsentuaalne osakaal arvutatakse taaskasutatava kiu sisendi ja kogu lõpliku paberitoodangu suhtena. Taaskasutatava kiu kasutamisel esitab taotleja deklaratsiooni selle kohta, et taaskasutatud kiu keskmine osakaal tootes on kooskõlas standardiga EN 643 ⁽¹⁾ või võrdväärse standardiga. Taotleja esitab samuti deklaratsiooni, et taaskasutatud kiu osakaalu arvutamisel ei võetud arvesse paberitehase (enda või ostetud) praagist saadud kiudu.

4. kriteerium - ained ja segud, mille kasutamine on keelatud või lubatud piirangutega

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab paberimassi ja paberi tootmisel kasutatud keemiatoodete nimekirja ja asjakohased dokumendid (nt ohutuskaardid). Nendes nimekirjades märgitakse kõigi kasutatud tehnoloogiliste kemikaalide kogus, otstarve ja tarnijad.

a) Ohtlikud ained ja segud

Vastavalt määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 6 lõikele 6 ei sisalda toode aineid, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006 ⁽²⁾ artiklis 57 ega aineid või segusid, mis vastavad järgmises tabelis esitatud ohu- või riskilausestega klassifitseerimise tingimustele vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1272/2008 ⁽³⁾ või nõukogu direktiivile 67/548/EMÜ ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Taaskasutatud paberi ja papi standardliikide Euroopa nimekirja, juuni 2002.

⁽²⁾ ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

⁽³⁾ ELT L 353, 31.12.2008, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT 196, 16.8.1967, lk 1.

Ohu- ja riskilause loetelu:

Ohulause (1)	Riskilause (2)
H300 Allaneelamisel surmav	R28
H301 Allaneelamisel mürgine	R25
H304 Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav	R65
H310 Nahale sattumisel surmav	R27
H311 Nahale sattumisel mürgine	R24
H330 Sissehingamisel surmav	R23/26
H331 Sissehingamisel mürgine	R23
H340 Võib põhjustada geneetilisi defekte	R46
H341 Arvatavasti põhjustab geneetilisi defekte	R68
H350 Võib põhjustada vähktõbe	R45
H350i Sissehingamisel võib põhjustada vähktõbe	R49
H351 Arvatavasti põhjustab vähktõbe	R40
H360F Võib kahjustada viljakust	R60
H360D Võib kahjustada loodet	R61
H360FD Võib kahjustada viljakust. Võib kahjustada loodet	R60/61/60-61
H360Fd Võib kahjustada viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet	R60/63
H360Df Võib kahjustada loodet. Arvatavasti kahjustab viljakust	R61/62
H361f Arvatavasti kahjustab viljakust	R62
H361d Arvatavasti kahjustab loodet	R63
H361fd Arvatavasti kahjustab viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet.	R62-63
H362 Võib kahjustada rinnaga toidetavat last	R64
H370 Kahjustab elundeid	R39/23/24/25/26/27/28
H371 Võib kahjustada elundeid	R68/20/21/22
H372 Kahjustab elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel	R48/25/24/23
H373 Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel	R48/20/21/22
H400 Väga mürgine veeorganismidele	R50
H410 Väga mürgine veeorganismidele, pikaajalise toimega	R50-53
H411 Mürgine veeorganismidele, pikaajalise toimega	R51-53
H412 Ohtlik veeorganismidele, pikaajalise toimega	R52-53
H413 Võib avaldada veeorganismidele pikaajalist kahjulikku toimet	R53
EUH059 Ohtlik osoonikihile	R59
EUH029 Kokkupuutel veega eraldub mürgine gaas	R29

Ohulause (¹)	Riskilause (²)
EUH031 Kokkupuutel hapetega eraldub mürgine gaas	R31
EUH032 Kokkupuutel hapetega eraldub väga mürgine gaas	R32
EUH070 Silma sattumisel mürgine	R39-41
Paberimassi ja paberi tootmisel ei tohi kasutada kaubanduslikke värvivalmistisi, värvaineid, pinnaviimistlusaineid, lisandeid ega pinnakattevahendeid, millele on kasutamise ajal omistatud või võidakse omistada ohulause H317 – võib põhjustada allergilist nahareaktsiooni.	R43

(¹) Nagu on sätestatud määruses (EÜ) nr 1272/2008.

(²) Nagu on sätestatud direktiivis 67/548/EMÜ.

Eespool esitatud nõuet ei kohaldata selliste ainete ja segude suhtes, mille omadused tootmisprotsessis muutuvad (nt kaotavad oma bioloogilise kättesaadavuse, muutuvad keemiliselt), nii et kirjeldatud ohtu enam ei ole.

Selliste ainete ja segude puhul, millele võidakse omistada või on omistatud eespool esitatud ohu- ja riskilauseid või mis vastavad eespool toodud tabelis esitatud ohuklassidesse ja -kategooriatesse klassifitseerimise kriteeriumidele, või ainete puhul, mis vastavad määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 57 punktis a, b või c nimetatud kriteeriumidele, ei tohi kontsentratsiooni piirmäär ületada üldist või konkreetset kontsentratsiooni piirmäära, mis on kindlaks määratud kooskõlas määruse (EÜ) nr 1272/2008 artikliga 10. Kui on kindlaks määratud konkreetne kontsentratsiooni piirmäär, kohaldatakse seda kontsentratsiooni üldise piirmäära suhtes.

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 57 punktis d, e või f sätestatud kriteeriumidele vastavate ainete kontsentratsiooni piirmäär ei tohi olla suurem kui 0,1 % massiprotsenti.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab tõendama vastavust kõnealustele kriteeriumidele ning esitama andmed tootmises kasutatud aine koguse kohta (kg ühe tonni õhkkuiiva paberi kohta) ja tõendama, et selle kriteeriumi raames nimetatud aineid ei ole jäänud lõpptootesse üle kehtestatud kontsentratsiooni piirmäära. Vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklile 31 peab ainete ja segude kontsentratsioon olema märgitud ohutuskaardil.

b) Ained, mis on loetletud vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 lõikele 1

Väga kõrge riskiteguriga ainenäidatletud ning määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 kohaselt esitatud loetelus nimetatud ainete kontsentratsioon ei tohi segus, tootes ega komplekstoote homogeenses osas olla suurem kui 0,1 % ning määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 6 lõike 6 kohase keelu suhtes ei tohi teha erandit. Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1272/2008 artikliga 10 kindlaks määratud konkreetset kontsentratsiooni piirmäära kohaldatakse juhul, kui kontsentratsioon on väiksem kui 0,1 %.

Hindamine ja kontroll: määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 kohasesse kandidaatainete loetellu kantud väga ohtlikuks peetavate ainete loetelu on järgmisel aadressil:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_proecess/candidate_list_table_en.asp

Viide loetelule esitatakse taotluse esitamise kuupäeva seisuga.

Taotleja peab tõendama vastavust kõnealustele kriteeriumidele ning esitama andmed tootmises kasutatud aine koguse kohta (kg ühe tonni õhkkuiiva paberi kohta) ja tõendama, et selle kriteeriumi raames nimetatud aineid ei ole jäänud lõpptootesse üle kehtestatud kontsentratsiooni piirmäära. Vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklile 31 peab kontsentratsioon olema märgitud ohutuskaardil.

c) Kloor

Pleegitusainena ei kasutata gaasilist kloori ega muid klooritud ühendeid. Seda nõuet ei kohaldata klooridioksiidi valmistamise ja kasutamisega seotud gaasilise kloori suhtes.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab paberimassi tootja(te) deklaratsiooni selle kohta, et pleegitusainena ei ole kasutatud kloori ega muid klooritud ühendeid. Märkus: kuivõrd seda nõuet kohaldatakse ka taaskasutatava kiu suhtes, võib siiski kasutada eelmistes olustsüklites gaasilise klooriga või muude klooritud ühenditega pleegitatud kiudu.

d) Alkületfenoolitokstülaadid

Puhastus- ja värvärastusainetele, vahutamistavastastele valmististele ning dispergaatoritele ei lisata alkületfenoolitokstülaate ega muid alkületfenoolide derivaate. Alkületfenoolide derivaadid on ained, mille lagunemisel tekivad alkületfenoolid.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab kemikaalide tarnija(te) deklaratsiooni(d) selle kohta, et kõnealustele toodetele ei ole lisatud alkületfenoolitokstülaate ega muid alkületfenoolide derivaate.

e) Jääkmonomeerid

Katted, retensioonilisandid, tugevdid, hüdrofoobsed lisandid ning käitisesiseses ja -välises veepuhastuses kasutatavad kemikaalid ei tohi sisaldada jääkmonomeere (v.a akrüülamiid), millele võidakse omistada või on omistatud järgmised riskilauseid (või mitmest sellisest hoiatusest koostatud liitmärke), kokku üle 100 ppm kuivainest.

Ohulause (1)	Riskilause (2)
H340 Võib põhjustada geneetilisi defekte	R46
H350 Võib põhjustada vähktõbe	R45
H350i Sissehingamisel võib põhjustada vähktõbe	R49
H351 Arvatavasti põhjustab vähktõbe	R40
H360F Võib kahjustada viljakust	R60
H360D Võib kahjustada loodet	R61
H360FD Võib kahjustada viljakust. Võib kahjustada loodet	R60/61/60-61
H360Fd Võib kahjustada viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet	R60/63
H360Df Võib kahjustada loodet. Arvatavasti kahjustab viljakust	R61/62
H400 Väga mürgine veeorganismidele	R50/50-53
H410 Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime	R50-53
H411 Mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime	R51-53
H412 Ohtlik veeorganismidele, pikaajaline toime	R52-53
H413 Võib avaldada veeorganismidele pikaajalist kahjulikku toimet	R53

(1) Nagu on sätestatud määruses (EÜ) nr 1272/2008.

(2) Nagu on sätestatud direktiivis 67/548/EMÜ.

Katted, retensioonilisandid, tugevdid, hüdrofoobsed lisandid ning käitisesiseses ja -välises veepuhastuses kasutatavad kemikaalid ei tohi sisaldada akrüülamiidi üle 700 ppm kuivainest.

Pädev asutus võib vabastada taotleja käitisevälises veepuhastuses kasutatavate kemikaalidega seotud nõuete täitmisest.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta ja asjakohased dokumendid (nt ohutuskardi).

f) Värvärastussegudes kasutatavad pindaktiivsed ained

Värvärastussegudes kasutatavad pindaktiivsed ained peavad olema täielikult biolagundatavad (katsemeetodeid ja vastuvõetavuse tasemeid vt allpool). Hindamine ja kontroll.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta ning iga pindaktiivse aine kohta asjakohase ohutuskardi või katseprotokolli, milles märgitakse katsemeetod, piirnorm ja esitatavad järeldused; katsetamisel on kasutatud järgmisi katsemeetodeid ja vastuvõetavuse tasemeid: OECD standardid 302 A-C (või samaväärsed ISO standardid), kusjuures 302 A ja B puhul peab 28 ööpäeva jooksul lagunema vähemalt 70 % ning 302 C puhul vähemalt 60 % ainst.

g) Biotsiidid

Kiudu sisaldavates veeringesüsteemides lima moodustavate organismide tõrjeks kasutatavad biotsiidid ja biostaatikumid ei ole bioakumuleerimisvõimelised. Biostaatikumide bioakumuleerimisvõime log Pow (oktanooli/vee jaotuskonstandi) väärtus peab olema < 3,0 või katseliselt määratud biokontsentratsioonitegur ≤ 100 .

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta ning asjakohase ohutuskardi või katsearuande, milles märgitakse katsemeetod, piirnorm ja esitatavad järeldused; katsetamisel kasutatakse katsemee-
todeid OECD 107, 117 või 305 A–E.

h) Asovärvid

Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1907/2006 XVII lisaga ei tohi kasutada asovärve, mis võivad lagunemisel moodustuda aromaatsaid amiine:

1. 4-aminobifenüül	(92-67-1),
2. bensidiin	(92-87-5),
3. 4-kloro-o-toluidiin	(95-69-2),
4. 2-naftüülamiin	(91-59-8),
5. o-aminoasotolueen	(97-56-3),
6. 2-amino-4-nitrotolueen	(99-55-8),
7. p-kloroaniliin	(106-47-8),
8. 2,4-diaminoanisool	(615-05-4),
9. 4,4'-diaminodifenüülmetaan	(101-77-9),
10. 3,3'-diklorobensidiin	(91-94-1),
11. 3,3'-dimetoksübensidiin	(119-90-4),
12. 3,3'-dimetüülbensidiin	(119-93-7),
13. 3,3'-dimetüül-4,4'-diaminodifenüülmetaan	(838-88-0),
14. p-kresidiin	(120-71-8),
15. 4,4'-metüleen-bis-(2-kloroaniliin)	(101-14-4),
16. 4,4'-oksüdianiliin	(101-80-4),
17. 4,4'-tiodianiliin	(139-65-1),
18. o-toluidiin	(95-53-4),
19. 2,4-diaminotolueen	(95-80-7),
20. 2,4,5-trimetüülaniliin	(137-17-7),
21. 4-aminoasobenseen	(60-09-3),
22. o-anisidiin	(90-04-0).

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta.

i) Metallikomplekside alusel valmistatud värvained ja pigmendid

Plii-, vase-, kroomi-, nikli- või alumiiniumikomplekside alusel valmistatud värve ja pigmente ei tohi kasutada. Vask-
ftalotsüaniinvärve ja -pigmente võib siiski kasutada.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta.

j) Värvainete saastumine ioonidega

Kasutatud värvainetes saasteainetena esinevate ionide sisaldus ei tohi ületada järgmisi väärtusi: Ag 100 ppm; As 50 ppm; Ba 100 ppm; Cd 20 ppm; Co 500 ppm; Cr 100 ppm; Cu 250 ppm; Fe 2 500 ppm; Hg 4 ppm; Mn 1 000 ppm; Ni 200 ppm; Pb 100 ppm; Se 20 ppm; Sb 50 ppm; Sn 250 ppm; Zn 1 500 ppm.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta.

5. kriteerium – jäätmekäitlus

Kõigis paberimassi ja paberi tootmise käitistes peab olema jäätmete ja ökomärgisega toodete tootmisjäakide käitlemise süsteem, mille on kindlaks määratud asjaomased paberimassi ja paberi tootmise käitisi reguleerivad asutused. Süsteem peab olema dokumenteeritud või selgitatud taotluses, kusjuures käsitletud peavad olema vähemalt järgmised punktid:

- ringlusse suunatava materjali jäätmevoost eraldamise ja kasutamise menetlused;
- regenereerimismenetlused materjalide muuks kasutuseks, nagu põletamine tehnoloogilise auru saamiseks või kütteks või kasutamine põllumajanduses;
- ohtlike jäätmete käitlemise viisid (nagu on kindlaks määratud asjakohaseid paberimassi ja paberi tootmise käitisi reguleerivad asutused).

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab iga asjaomase tootmiskäitise jäätmekäitluse üksikasjalise kirjelduse ja deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta.

6. kriteerium - kasutuskõlblikkus

Toode peab vastama oma kasutusotstarbele.

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab asjakohased dokumendid sellele kriteeriumile vastavuse kohta. Toode peab vastama kohaldatava standardi kohastele vastupidavusnõuetele. Kasutusjuhendis esitatakse vastupidavuse hindamisel kasutatavate normide ja standardite loetelu.

Eespool kirjeldatud meetodite asemel võib tootja esitada oma toodete kasutuskõlblikkuse tõendamiseks asjakohased dokumendid, mis kinnitavad, et paberi kvaliteet vastab standardile EN ISO/IEC 17050-1:2004, millega on kehtestatud üldised nõuded tarnijate normdokumentidele vastavuse deklaratsioonide suhtes.

7. kriteerium - ELi ökomärgisel esitatav teave

Vabatahtlik tekstiväljaga märgis peab sisaldama järgmist:

- „— vähene õhu- ja veereostus,
- sisaldab sertifitseeritud ja/või taaskasutatud kiudu (iga juhu puhul eraldi),
- ohtlike ainete sisaldus piiratud.”

Juhised tekstiväljaga vabatahtliku märgise kasutamise kohta on esitatud „Ökomärgise kasutamisejuhendis” järgmisel veebisaidil:

<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/pdf/logo%20guidelines.pdf>

Hindamine ja kontroll: taotleja esitab toote pakendi näidise, millel on ökomärgis, ja deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta.
